

Litoralul romanesc al Marii Negre

LIMITELE

Litoralul romanesc al Marii Negre se desfasoara de la gura bratului Chilia in nord pana la localitatea Vama Veche in sud, pe o lungime de 244 km.

ASPECTUL TARMULUI

In zona Deltei, numeroasele aluviuni transportate de Dunare alaturi de faptul ca marea in Marea Neagra sunt foarte slabe, au dus la formarea unor delte secundare la gurile Chiliei si bratului Sf. Gheorghe, sau la bara de aluviuni din dreptul bratului Sulina, care trebuie permanent dragat pentru a nu impiedica navigatia.

Caracteristice in reieleful acestei zone sunt grindurile fluvio-maritime (transversale), ce au o litologie mixta (fluviala si maritima), dimensiuni mai mari, construite pe vechi linii ale tarmului de catre curentii marini ce creeaza coordonate litorale; au dune de nisip pe ele ca urmare a mobilitatii nisipurilor superficiale sub actiunea vantului; dintre grindurile fluvio-maritime din zona litoralului se remarca: Letea, situat intre bratele Chilia si Sulina, are o forma triunghiulara cu varful spre nord; suprafata reielefului este neregulata datorita dunelor de nisip care ating uneori inaltimi de 12 m; grindul saraturile se gaseste situat la nord de bratul Sf. Gheorghe.

In dreptul bratului Sf. Gheorghe se afla insula Sacalin, aceasta fiind printre putinele insule care insotesc tarmul Marii Negre.

La sud de Delta, inspre complexul Razim se afla grindul Perisor.

In sudul Deltei, pana la Capul Midia, in zona tarmului se desfasoara complexul lagunar format din lagunele Razim, Zmeica, Sinoie si Golovita care sunt vechi golfuri ale marii, separate ulterior de aceasta prin cordoane de nisip si limanuri maritime: Babadag, Tasaul. Aici apar frecvent cordoane litorale si grinduri. Lagunele mai comunica cu marea prin Gura Portita si La Periboina, de aceea apele in aceste lagune sunt salmastre. Inspre complexul Razim, Masivul Dobrogei de Nord se continua cu prispa Agighiol si Prispa Hamangia.

Intre Delta si Capul Midia tarmul este jos si nisipos.

Intre Capul Midia si Vama Veche tarmul este inalt, abrupt spre mare, formand faleza. In unele porțiuni apar si plaje largi, care au favorizat dezvoltarea unor importante statiuni turistice si balneare.

In relief se detaseaza limanurile maritime Tasaul, Techirghiol, Mangalia, Agigea, Tuzla, Tabacariei, Tatlageac si laguna Siutghiol, cu apa dulce, deoarece aici comunicarea cu marea este intrerupta.

CLIMA

Litoralul se afla sub influenta Marii Negre (influenta pontice). Iernile sunt blande (temperatura medie a lunii ianuarie este de -2°C), iar verile secetoase (temperatura medie a lunii iulie: $+22^{\circ}\text{C}$).

Litoralul este delimitat de izoterma anulala de 11°C si de izohieta de 400 mm/an.

Dintre vanturi, predomina cele de nord-est, adaugandu-se, ca vanturi locale, brizele marine. Circulatia locala a maselor de aer provoaca in perioada calda a anului moderarea temperaturii si crestera umezelii pe o fasie de 25-30 km departare de tarm.

Numarul zilelor senine este de 130-170 pe an (cel mai mare din tara), favorizand helioterapia.

Durata de stralucire a Soarelui totalizeaza 2300-2400 de ore pe an, realizind un potential insemnat de energie solara.

APELE

Apele statatoare sunt reprezentate prin lagune (complexul Razim), ca si prin limanurile maritime (Tasaul cu apa dulce, Techirghiol si Agigea cu apa sarata si namoluri curative, Mangalia cu ape sulfuroase, Tuzla, Tabacariei, Tatlageac, etc.)

Apele subterane sunt localizate sub loess la adancimi mari.

VEGETATIA

In zona Deltei, pe lacuri si garle se dezvolta plante cu frunze plutitoare, plante plutitoare si fragmente de plaur (impletitori ale radacinilor si tulpinilor de stuf), nuferi, rogoz, stuf. Pe grinduri apar paduri formate din plop alb, plop cenusiu, plop tremurator, stejar pedunculat, stejar brumariu, stejar pufos, arin. In padurile de pe grindul Letea este bine dezvoltat stratul arbustilor (paducel, porumbar, sanger, macies, etc.) care e completat de o bogata flora agatatoare: vita salbatica, carpenul, volbura urcatoare etc. Pe nisipurile litorale apare vegetatia de litoral, reprezentata, alaturi de graminee si sararita, prin tufisuri de salcet si catina.

FAUNA

Specific stepei sunt razatoarele: soarecele de stepa, popandaul, harciogul, orbetele si dintre pasari: dropia, prepelita, potarnichea, ca si pescarusii.

Fauna acvatica a Marii Negre este foarte variata fiind reprezentata prin midii, stridii, creveti, crabi, bureti, meduze; dintre mamifere se remarca delfinii. Dintre pesti, reprezentativi sunt: scrumbiile albastre, calcanul, pisica de mare,

vulpea de mare, calutul de mare, stavrizii, guvizii, hamsiile, sturionii (cega, nisetru morunul, pastroga) si rechinii.

TURISMUL

Obiective: statiunile balneoclimaterice sunt de mare importanta turistica in sezonul estival: Complexul Mangalia Nord, Mangalia, Costinesti, Techirghiol, Eforie, Constanta, Mamaia, Navodari; urme de cetati antice: Tomis, Histria, Enisala; mozaicul roman de la Constanta; canalul Dunare-Marea Neagra; Delta Dunarii.